

«دعوی خانوادگی» چیست و در کجا رسیدگی می شود؟

دادگاه خانواده دادگاهی اختصاصی است که به موجب قانون حمایت خانواده برای رسیدگی به امور و دعاوی خانوادگی ایجاد شده است.

دادگاه خانواده دادگاهی اختصاصی است که به موجب قانون حمایت خانواده برای رسیدگی به امور و دعاوی خانوادگی ایجاد شده است. در این نوشتار بررسی خواهیم کرد که طبق قانون حمایت خانواده رسیدگی به چه موضوعاتی در صلاحیت این دادگاه قرار دارد و به عبارتی کدام یک از دعاوی باید در این دادگاه مطرح شوند.

به گزارش [تابناک](#)؛ دادگاه خانواده که صلاحیت آن در قانون حمایت خانواده مورد بررسی قرار گرفته است، برای رسیدگی به امور و دعاوی خانوادگی ایجاد شده است.

پرسش مهمی که در خصوص این دادگاه وجود دارد این است که دادگاه خانواده صلاحیت رسیدگی به چه موضوعاتی را دارد؟ یعنی کدام یک از دعاوی را می توان در این دادگاه مطرح کرد؟

ماده ۴ قانون حمایت خانواده به این پرسش، پاسخ داده است. طبق این ماده، دعاوی مربوط به موضوعات زیر در صلاحیت دادگاه خانواده قرار دارد:

۱. نامزدی و خسارات ناشی از برهم زدن آن
۲. نکاح دائم، موقت و اذن در نکاح
۳. شروط ضمن عقد نکاح
۴. ازدواج مجدد
۵. جهیزیه
۶. مهریه
۷. نفقه زوجه و اجرت [میش](#)؛ [المثل ایام زوجیت](#) (اجرت [میش](#)؛ [المثل](#) به اجرتی گفته می شود که زن بخاطر انجام کارهایی که از لحاظ شرعی و قانونی وظیفه انجام آن [میش](#)؛ [ها](#) را ندارد و به دستور همسر خود آن [میش](#)؛ [ها](#) را انجام می دهد، دریافت می کند)
۸. تمکین و نشوز (تمکین به معنای انجام وظایف زناشویی و نشوز به معنای عدم انجام این وظایف می باشد)
۹. طلاق، رجوع، فسخ و انفساخ نکاح، بذل مدت و انقضای آن
۱۰. حضانت و ملاقات طفل (حضانت حق و تکلیفی است که والدین در خصوص نگه [میش](#)؛ [داری](#) و سرپرستی کودک دارد)
۱۱. نسب
۱۲. رشد، حجر و رفع آن (حجر به حالتی گفته می شود که شخص بخاطر صغیر، مجنون یا سفیه بودن توانایی انجام اعمال حقوقی و اداره امور مالی خود را ندارد)
۱۳. ولایت قهری، قیمومت، امور مربوط به ناظر و امین اموال محجوران و وصایت در امور مربوط به آنان
۱۴. نفقه اقارب
۱۵. امور راجع به غایب مفقودالامر
۱۶. سرپرستی کودکان بی [میش](#)؛ [سرپرست](#) (فرزندخواندگی)
۱۷. اهدای جنین
۱۸. تغییر جنسیت

موارد صلاحیت شورای حل اختلاف برای رسیدگی به دعاوی خانوادگی

با این [میش](#)؛ [که](#) قانون حمایت خانواده در ماده ۴ مقرر کرده که رسیدگی به دعاوی مربوط به جهیزیه، مهریه و نفقه در صلاحیت دادگاه خانواده قرار دارد اما دعاوی مربوط به مهریه، جهیزیه و نفقه در صورت وجود دو شرط زیر در شورای حل اختلاف باید مطرح شود:

۱. در صورتی که مبلغ مهریه، نفقه و جهیزیه تا ۲۰ میلیون تومان باشد. برای مثال اگر خانمی بخواهد مهریه خود را از همسرش مطالبه کند و مبلغ مهریه تا ۲۰ میلیون تومان باشد، باید به شورای حل اختلاف مراجعه کند اما در مواردی که مبلغ مهریه بیش از ۲۰ میلیون تومان است، باید به دادگاه خانواده مراجعه کند.

۲. در صورتی که پیش از طرح دعاوی مربوط به جهیزیه، نفقه و مهریه؛ تا ۲۰ میلیون تومان، دعاوی طلاق مطرح نشده باشد چون طلاق از اموری است که در صلاحیت دادگاه خانواده قرار دارد. اگر دادگاه خانواده حکم طلاق را صادر کند، در همین حکم تکلیف جهیزیه، مهریه و نفقه را هم مشخص می‌کند و دیگر نیازی به رسیدگی شورای حل اختلاف نیست.